

Univerzita Karlova

Právnická fakulta

Katedra práva životního prostředí

Oponentní posudek disertační práce

Název disertační práce: Ochrana životního prostředí ve vybraných řízeních podle stavebního zákona

Autor disertační práce: Mgr. Filip Šimák

Školitel: Doc. JUDr. Vojtěch Stejskal, Ph.D.

Datum uzavření
rukopisu: 25.6.2019

Úvodem

Autor hned v úvodu své „Úvodní“ kapitoly velmi stručně, obecně ale způsobem vystihujícím samu podstatu zkoumané problematiky, popisuje vztah právní regulace stavební činnosti člověka, resp. její určité části a jejího využití k ochraně životního prostředí. Nejen stavební činnost, ale jakákoli lidská aktivita (ale i pasivita) se vždy projeví (více nebo méně) i na stavu životního prostředí. Přitom stavební činnost člověka patří k jeho aktivitám, které mohou životní prostředí poškodit ve velmi velkém rozsahu, nevratným způsobem nebo na velmi dlouhou dobu. Dokonce mohou znemožnit i další rozvoj a přežití živých organismů a dokonce i celé lidské rasy.

Právo je jedním z hlavních nástrojů regulace mezilidských vztahů. Vzhledem k závažnosti výsledků chování lidí při stavební činnosti, jsou i tyto vztahy předmětem právní regulace. A to dokonce i na úrovni právních norem s nejvyšší právní silou. Právo na příznivé životní prostředí je jedním ze základních práv každého člověka. Listina základních práv k tomu dodává, že výkonem svých práv (dalších, včetně práv jako základních rovněž zakotvených v Listině), nesmí nikdy poškozovat nebo i jen ohrožovat nad míru stanovenou zákonem. To platí i o právu vlastnit majetek, které je rovněž zapsané ve stejné Listině jako jedno ze základních práv. Důležitou roli v řízeních podle stavebního zákona, a v ochraně životního prostředí, hrají orgány státu, v tomto případě zejména orgánů správních. Autor v práci důsledně sleduje, jak tyto orgány v řízeních, které vybral, své úkoly plní. V této souvislosti bych chtěl připomenout, že čl. 7 Ústavy České republiky ukládá státu, resp. stát si ukládá, povinnost dbát o šetrné využívání přírodních zdrojů a ochranu přírodního bohatství. Je třeba

si uvědomit, že když se v uvedeném článku jako o adresátovi uvedených povinností hovoří o státu, je vlastně řeč o jeho orgánech. Vzhledem k tomu, že žádný státní orgán z těchto povinností není vyňat, platí tyto povinnosti pro všechny státní orgány – správní, soudní a dokonce i zákonodárné. Nelze ani akceptovat případnou námitku, že cit. ustanovení v Ústavě je příliš vágní, aby se z něho daly vyvodit konkrétní povinnosti, které mají státní orgány ve své působnosti plnit. Ale to je jen zdání. Tyto konkrétní povinnosti jsou vždy obsahem zákonů vymezujících působnosti a pravomoci jednotlivých státních orgánů. A při aplikaci těchto ustanovení na svou činnost musí mít všechny státní orgány na mysli i ochranu životního prostředí. A to platí v plné míře i pro orgány zákonodárné. I ony jsou povinny posoudit jim ke schválení předložené zákony z hlediska dopadů jejich aplikace v praxi na životní prostředí. Překážkou nemůže být ani poukaz na to, že v čl. 7 Ústavy se výslovně nehovoří o povinnosti státu dbát o šetrné využívání životního prostředí ale přírodního bohatství a přírodních zdrojů. Je třeba si uvědomit i to, že živé organismy, včetně člověka, si všechno, co ke své existenci potřebují, berou z prostředí, v kterém existují. To vše jsou pro ně zdroje z životního prostředí a to z kterékoli jeho části. Proto nelze v dotyčném článku použitý výraz „zdroje“ nebo „přírodní bohatství“ zužovat je na ty části, které jsou předmětem např. horního práva.(např. nerostné bohatství).

Ke struktuře a obsahu

Obsah práce čítá 257 stran a autor jej člení, včetně úvodu a závěru, do celkem sedmi kapitol, všechny pak na podkapitoly a s výjimkou kapitoly první, šesté a sedmé člení ještě o jeden stupeň níž (na oddíly), v případě kapitoly třetí dokonce ještě o stupně dva (na pododdíly). Kapitoly 3, 4, 5, 6 končí dílčími závěry. Kapitola 7 obsahuje shrnutí závěrů autorových studií jím zvolené problematiky včetně zhodnocení hypotéz disertační práce a sjednocujících závěrů a závěrečných poznámek, využití výstupů práce a naznačení směrů dalšího výzkumu autora. Za vlastním textem práce následuje seznam použitých pojmů a zkratk a zejména rozsáhlý seznam použitých zdrojů - seznam použité literatury (monografie, sborníky a z nich vybrané příspěvky, jiné odborné články a kvalifikační práce), seznam použitých internetových zdrojů, seznam použitých právních předpisů, a seznam použité judikatury (str. 260-282).

Jak jsem ji na počátku naznačil, i když autor označil **první kapitolu jako „Úvod“**, skutečným obecným úvodem do tématu autorem zvoleným je jenom text od stránky 1 až po horní polovinu str. 3. Další části první kapitoly (podkapitoly) jsou již součástí obsahu samotné.

Podkapitola 1.1 Cíle a obsah disertační práce.

V první z těchto částí autor vymezuje cíle a obsah své disertační práce. Za svůj hlavní cíl považuje analýzu stěžejních nástrojů ochrany životního prostředí používaných ve vybraných řízeních podle stavebního zákona. Vědom si rozsáhlosti problematiky všech postupů a procesů stavebního zákona v návaznosti na ochranu životního prostředí omezil své analýzy pouze na některé z nich. Vybrané postupy nazval „realizačně-povolovací postupy“. Výraz „postupy“ autor zvolil proto, že ve výběru se ocitly postupy, které sice upravuje stavební zákona, které ale ve formálním smyslu nejsou vždy považovány za „správní řízení“ (ve smyslu správního řádu). Které postupy autor vybral uvádí již na straně 4, Jde o postupy povolující nebo aprobující individuální stavební záměr v některém z režimů upravených v ustanoveních § 103 až § 117 stavebního zákona. Autor je v práci na str. 4 dole

vyjmenovává. Zvláštní pozornost věnuje stavebnímu řízení - viz § 108 až 115 stavebního zákona.

Předmětem analýzy jsou i instituty, které nejsou součástí originálních realizačně-povolovacích postupů výše zmíněných, ale bezprostředně se jich dotýkají a z hlediska ochrany život. prostředí plní funkci stěžejního nástroje uplatňování veřejných zájmů v jejich průběhu. Proto autor v práci věnuje pozornost i tzv. dotčeným orgánům a jimi vydávaným závazným stanoviskům, rozhodnutím a jiným aktům podle zvláštních předpisů a výkonu dozoru nad dodržováním environmentálních podmínek jimi stanovených. Pozornost věnuje i účastníkům uvedených postupů, resp. jejich postavení v těchto postupech.

V předkládaném textu autor navazuje na své dosavadní poznatky v oblasti práva stavebního a práva životního prostředí. V té souvislosti se musí neustále vypořádávat, a autor si je toho velmi dobře a vědom a také tak činí, s v poslední dekádě velmi častými a často i rozsáhlými změnami právních předpisů, včetně předpisů v oblasti stavebního práva. Bohužel velmi často vyznívajících i v neprospěch životního prostředí.

Autor již v úvodu své práce je rozhodnut používat nejen svých rozsáhlých teoretických znalostí, ale i zkušeností z vlastní praxe. A to dokonce i zkušeností nabytých v zahraničí.

Podkapitola 1.2 Metody zpracování disertační práce

V této části práce autor na sebe prozrazuje, že je již nejen zkušeným studentem doktorandského studia, ale že je již i dobrým vědeckým pracovníkem. Jeho slova potvrzuje i jím uváděný široký arzenál metod, které hodlá při zpracování zvolené problematiky použít. Kromě toho můj předpoklad to naznačují již i první stránky předložené práce. Již v úvodu předchozí části autor uvádí, že jeho hlavním cílem je „...analyzovat stěžejní instrumenty ochrany životního prostředí uplatňované ve vybraných řízeních dle stavebního zákona“. Je to dáno charakterem práce a autor to opět dobře ví, protože říká, že „disertační práce patří do kategorie teoreticky zaměřených akademických monografií s převažující vědeckou *metodou analýzy*.“ Metoda analýzy je tou hlavní a převažující. Autor upřesňuje, kterých částí práce se bude její využití především týkat. Další uváděnou metodou je *metoda komparativní* (srovnávací). Srovnávány budou např. právní úpravy před určitou novelou a po ní, nebo srovnání různých postupů, které jsou předmětem této práce, nebo srovnání naší úpravy s úpravou obdobné problematiky v americkém státě Oregon. *Metoda syntézy* by mohla navazovat na komparaci a vyústit v řadu doporučujících návrhů pro novou úpravu. S její pomocí budou formulovány závěry, k nimž autor dospěje. Vzhledem k tomu, že těžiště práce spočívá v teoretickém bádání, uplatní se i metody popisná, kompilační, využít příležitostně lze i metodu indukce, dedukce nebo abdukce. Z výkladových (interpretačních) metod práva autor uvádí výklad gramatický, systematický, logický, historický, a v právu specifická metoda výkladová – teleologická.

Podkapitola 1.3 Hypotézy disertační práce.

V této části první kapitoly autor formuluje tři hypotézy, které podle autora mají směřovat k rozebrání zkoumaného tématu a jeho zkoumání vést k formulaci nejen teoreticky uchopitelných, ale i v praxi využitelných závěrů.

Podkapitola 1.4 Systematika a rozsah disertační práce

Závěrečná část 1. kapitoly je věnována stručnému vymezení věcného obsahu jednotlivých kapitol, zejména pak kapitoly 2 až kapitoly 6. K jednotlivým kapitolám viz dále.

Kapitola 2 Obecná východiska ochrany životního prostředí

Úvodní část druhé kapitoly, kde autor již v první větě označuje „ochranu životního prostředí“ za samu sobě neurčitý pojem, ponechám stranou, protože by to chtělo mnohá upřesnění. Autor tu např. píše o komplexnosti životního prostředí, které hned ale zužuje na přírodu, případně přírodní ekosystémy. Už to samo je ale zavádějící. Životní prostředí, zvláště v našich podmínkách, je vždy více či méně propojením prostředí tvořeného přírodou na straně jedné a člověkem na straně druhé. Zvláště to platí o životním prostředí lidských sídlišť, tedy v místech, kde vysoce převažuje prostředí člověkem vytvořené, a to především v důsledku právě stavební činnosti

Jinak autor v této části pojednává o způsobech environmentální ochrany v již předtím vybraných realizačně-povolovacích postupech, tj. v postupech právem upravených, které předcházejí faktickému provádění stavebních záměrů.

V první podkapitole **2.1 Legislativně-právní zakotvení** autor uvádí právní prameny, v nichž je zakotvena právní úprava ochrany životního prostředí. Vzhledem k tomu, že životní prostředí je jeden velký ekosystém s bezpočtem subsystémů, a jeho součástí je vše, co nás obklopuje, je i jeho právní podchycení, resp. jeho ochrana, rozptýlena po celém právním řádu. S tím lze s autorem souhlasit. Nelze však souhlasit s větou na str. 20 nahoře, kde autor uvádí právní prameny ochrany životního prostředí údajně seřazené podle horizontálního rozvrstvení a následně vyjmenovává tyto vrstvy: nejvyšší – ústavněprávní předpisy, o stupeň níž – zákony, o další stupeň níž – prováděcí předpisy. Je zcela zřejmé, že uvedené rozvrstvení není horizontální, ale vertikální. Následuje představení jednotlivých vrstev .

2.1.1 Ústavněprávní předpisy

- Ústava ČR

- Listina základních práv a svobod

Podrobnosti viz autor v předložené práci. Jen bych doplnil, že původní odepření práva na příznivé životní prostředí Ústavním soudem ČR ekologickému občanskému sdružení bylo nejen v rozporu čl. 35 Listiny, ale i s jejím čl. 20 zakotvujícím právo každého se sdružovat. I když to listina neříká výslovně, účelem tohoto práva je především poskytnout lepší pozici osobám, které se, pokud tak činí každá z nich samostatně, jsou v nevýhodě oproti těm, kteří se k témuž účelu sdružili. V daném případě tedy Ústavní soud porušil nejen právo na příznivé životní prostředí, ale i právo se za účelem dosažení tohoto listinou zaručeného práva sdružit.

2.1.2 Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí

Velmi obecný, resp. rámcový zákon. Mnohá ustanovení jsou obtížně vyložitelná. Některá ustanovení byla již nahrazena jinými zákony, ve vztahu k tomuto zákonu speciálními.

2.1.3 Složkové zákony

Vzhledem ke složitosti systémů životního prostředí si odlišné jeho složky vyžadují specifickou (složkovou) právní úpravu v podobě složkových předpisů, resp. složkových zákonů. Autor v této části uvádí jen příkladný výčet, detailní výčet slibuje až v třetí kapitole.

2.1.4 Jiné zákony

Do této skupiny autor zařazuje zákony, které na jedné straně mají vztah k realizačně-povolovacím postupům dle stavebního řádu (viz postupy vybrané k dalšímu zkoumání v .této práci) a týkají se ochrany životního prostředí před působením specifických zdrojů ohrožujících životní prostředí, včetně udělení pravomoci jednotlivým dotčeným orgánům

v rámci ochrany veřejných zájmů. Náleží sem ještě i skupina zákonů, které se svou působností vztahují k realizačně-povolovacím postupům nepřímo. Autor jako příklad uvádí zákon o předcházení ekologické újmy a o její nápravě, nebo trestní zákoník pokud jde o trestné činy spáchané na životním prostředí, podobně přestupkový zákon (přestupky), občanský zákoník (odpovědnost za škodu) apod.

Podkapitola 2.2 Základní zásady ochrany životního prostředí

Než se autor pouští do výčtu a charakterizování jednotlivých zásad ochrany životního prostředí (jistě měl na mysli právní ochranu), upozorňuje, že vedle pojmu právní zásada existuje ještě označení právní princip. Autor se přiznává, že se kloní spíš k označení "zásada" na úrovni právních odvětví, zatímco „princip“ na úrovni právního řádu jako celku. Táži se proto autora, proč nepojmenoval principem to, co sám označuje jako zásadu nejvyšší hodnoty. Co je ještě vyšší hodnoty než příznivé životní prostředí? Jinak další připomínky k této části nemám.

2.3. Dílčí závěr kapitoly

V podstatě bez připomínek, resp. jsem je už dříve sdělil. Snad jen ještě jednu připomínku a otázku. Tam, kde se tu hovoří o tom, kdo je nejvyšším garantem ochrany životního prostředí, je opět uváděn stát. To je v pořádku, ale jen na první pohled. Kdo je stát? Kdo vykonává všechny jeho funkce a činnosti? No přece subjekty, které k tomu zmocnil nebo jim to uložil zákon. V případě státu jsou to jeho orgány. Všechny. A to nejen ty, které si říkají orgány výkonné. Jménem státu rozhodují soudy, jménem státu parlament schvaluje nebo neschvaluje zákony. A především on stojí na počátku všeho. On rozhoduje, jaké budou zákony, které budou stanovovat onu míru, ke které až bude přípustné poškozovat nebo dokonce ničit životní prostředí. Kdo bude sledovat legislativní činnost našeho parlamentu?

Kapitola 3 Legislativní zakotvení realizačně-povolovacích postupů a jejich vazby na jiné předpisy.

Tato kapitola obsahuje poměrně detailní přehled mezinárodních, evropských a vnitrostátních právních pramenů, které realizačně-povolovací postupy, které dané postupy nebo jejich jednotlivé části ovlivňují nebo se jich jinak dotýkají.

Autor tuto kapitolu pro větší systematický přehled rozdělil na **devět podkapitol**. První z nich (**3.1**) se zabývá **integračními vlivy práva EU do veřejného stavebního práva vnitrostátního**. Výhodou pro ČR je možnost využívat výhod čtyř základních svobod evropského prostoru (svoboda volného pohybu zboží, služeb, osob a kapitálu). Se stavební činností to může souviset – ne bariéry v obchodu se stavebními výrobky, možnost sjednocení technických norem konstrukcí a technologií staveb. Dosud jsou tyto možnosti využívány minimálně. Dále autor jmenovitě uvádí Nařízení EU týkající se unijního seznamu projektů společného zájmu, Nařízení stanovící harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh, Nařízení EU v oblasti letišť a související staveb a zařízení, Nařízení EU týkající se hygieny potravin v souvislosti s hygienickými standardy při stavbě, uspořádání a vybavení zařízení aj. Další oblastí evropského práva dotýkající se realizačně-povolovacích postupů je účast veřejnosti. Viz Aarhuská úmluva a další v práci uvedené Směrnice.

Podkapitola 3.2 se zabývá postavením stavebního řádu a postupů v něm ve vztahu k ostatním ustanovením stavebního zákona a také k obecnému předpisu správního práva (správní řád). Vzájemné návaznosti vytváří z těchto vztahů složitou právní oblast. Obsahuje však i určité obecné funkcionality nezbytné pro práci s jednotlivými realizačně-povolovacími postupy stavebního práva.

Počínaje **podkapitolou třetí až po podkapitolu šestou** obsahují tyto části práce analýzy návaznosti stavebního řádu na zvláštní předpisy, které upravují odchylky od stavebního řádu u stavebních záměrů spadajících do působnosti tzv. speciálních stavebních úřadů. Jde o stavební agendy upravené vodním zákonem, zákonem o pozemních komunikacích, zákonem o drahách a zákonem o civilním letectví. Nad rámec těchto záměrů je **v podkapitole sedmé** analyzován ještě i **zvláštní režim zákona o urychlení stavby** – zák. č. 169/2018 Sb.

Poslední dvě podkapitoly (osmá až devátá) doplňují právní předpisy úrovně zákonné i podzákonné, které za dohledu několika ministerstev a dalších ústředních správních úřadů spravují specializované agendy ve své odborné působnosti. Každý z těchto dalších předpisů přináší pravidla více či méně se týkající realizačně-povolovacích postupů stavebního zákona. Přesto, nebo spíše proto, že tak vzniká obsáhlý a značně komplikovaný právní režim těchto postupů, se autor rozhodl, že je prospěšné se o nich alespoň rámcově zmínit.

Dílní závěry z problematiky tvořící obsah kapitoly 3 jsou soustředěny **v poslední její podkapitole (3.10)**. K těmto závěrům nemám žádné výhrady nebo připomínky.

Kapitola 4 Společné instituty realizačně-povolovacích postupů

Autor se v ní věnuje analýze hmotněprávních i procesněprávních institutů a nástrojů, které jsou společné autorem vybraným realizačně-povolovacím postupům. Její obsah je rozdělen **do tří podkapitol**. V **první z nich** (úvodní) se **autor zabývá předmětem stavební regulace**, tzn. vymezením pojmů stavba, terénní úprava, zařízení a udržovací práce. **Druhá** je zaměřena na tzv. **vykonavatele veřejné správy**, tj. především stavební úřady (obecné i speciální, včetně vojenských) a na tzv. **dotčené orgány -podkapitola třetí**. Výkon veřejné správy posledně jmenované skupiny vykonavatelů v souvislosti se stavební činností spočívá ve vypracovávání (podle své specializace) závazných podkladů pro stavební úřady. Vydávání a vymáhání podmínek závazných stanovisek patří mezi hlavní nástroje ochrany životního prostředí právě v realizačně-povolovacích postupech vydávaných stavebními úřady podle stavebního řádu. Obsáhlejší čtvrtá kapitola má ovšem ještě i 4. podkapitolu, které autor svěřil své dílní závěry. Dílní proto, že jsou to závěry jeho úvah a analýz uváděných v předchozích částech čtvrté kapitoly. Se závěry autora souhlasím. Snad jen poznámku si dovoluji k poslednímu odstavci na str. 144. Zde autor mj. konstatuje, že povinnost posoudit dopady uvažovaného stavebního záměru na životní prostředí a analyzovat potenciální zásahy do chráněných zájmů dopadá, kromě dotčených orgánů, primárně na žadatele o realizační individuální správní akt, tj. na stavebníka. Jsem přesvědčen o tom, a moje zkušenost mi to potvrzuje, že tím, kdo má povinnost posoudit a případně i zohlednit dopady realizace navrhovaného stavebního zásahu do prostředí, které je zcela jistě i prostředím životním, a to v pořadí hned za dotčeným orgánem, je orgán, který řízení, resp. postup vede. Že stavebník bude sledovat a prosazovat v prvé řadě svůj zájem, je zcela zřejmé a dá se i předpokládat. Zato orgán, který záměr posuzuje, musí být objektivní, a to na obě strany.

Kapitola 5 „Realizačně-povolovací“ postupy podle stavebního zákona

Jde o neobsáhlejší část práce. Sám autor ji označuje za „klíčovou“. Jejím obsahem je analýza realizačně-povolovacích postupů, jejichž základem jakou ustanovení stavebního zákona § 103 až § 117. Jinými slovy řečeno, jsou to ty postupy, které autor zvolil a jejichž cílem je zajistit veškeré podmínky a požadavky na realizaci výstavby individuálního stavebního záměru včetně těch, které mají vyloučit nebo aspoň co nejvíc zmírnit dopady na prostředí negativní. Autor tu nejdříve uvádí čtenáře do kontextu problematiky související s předchozími postupy (připomíná tu výslovně územně plánovací postupy) a tendencemi koncentrovat jednotlivé postupy do společných procesů. Po té následuje vysvětlení hierarchie realizačně-povolovacích procesů a uvedení základních procesních vazeb. Následuje rozbor relevantních

institutů a nástrojů právní ochrany životního prostředí správními orgány a dalšími osobami podílejícími se na povolovacích postupech směřujících k realizaci stavebních záměrů. Podrobně jsou analyzovány z hlediska možné environmentální ochrany i režimy záměrů nevyžadujících stavební povolení ani ohlášení, ohlášení a souhlasu s ohlášeným záměrem, stavebního řízení a stavebního povolení, veřejnoprávní smlouvy i oznámení s certifikátem autorizovaného inspektora. Dílčí závěry této kapitoly jsou soustředěny v její závěrečné podkapitole (5.8). Se všemi závěry autora zde uvedenými se ztotožňuji.

Kapitola 6 Stavební řízení v komparativním náhledu práva amerického státu Oregon.

Autor v této kapitole předkládá relativně stručný obraz právní úpravy stavebního řízení státu Oregon jako jednoho ze států Spojených států amerických, provádí jeho analýzu a současně je srovnává se současnou právní úpravou České republiky. Začíná historickým exkurzem a vysvětluje kontext povolování staveb v Oregonu, protože to považuje za nezbytný předpoklad pro práci s právními normami povolovacího procesu. Dále se v kapitole zabývá jednotlivými fázemi procesu, který přirovnává ke stavebnímu řízení upraveném v českém právu, jmenovitě v §§ 108 až 115 staveb. zákona. Upozorňuje při té příležitosti, že oregonský systém nerozlišuje dělení na územní a stavební řízení nebo jejich různé alternativy, ale vede proces společný („stavbu umístí i povolí „). Při srovnávání obou úprav klade důraz na možnosti participace dotčených osob a veřejnosti v jednotlivých fázích řízení a uplatňování zájmů na ochranu životního prostředí. V závěru kapitoly se autor věnuje procesním otázkám souvisejícím s přezkumem vydaných rozhodnutí, a to specifické (autor ji označuje za „unikátní“) oregonské soustavě odvolacích orgánů. Kapitulu uzavírá podkapitola 6.7 obsahující dílčí závěry, k nimž autor v této kapitole dospěl. Všechny jsou inspirující, resp. měly by být alespoň pro zákonodárce.

Kapitola 7 Závěr

Jak již z označení této kapitoly samé vyplývá, jde o kapitolu, která práci uzavírá. Autor nejprve připomíná jaký byl cíl této práce. Následuje připomenutí dílčích závěrů uzavírajících kapitoly druhou až šestou. To nejpodstatnější z dílčích závěrů je pak soustředěno v této kapitole. Se všemi výtkami autorem zaměřenými na stávající právní úpravu problematiky, která je předmětem této práce, zde bezvýjimky souhlasím. To platí i o zhodnocení hypotéz disertační práce a o sjednocujících závěrech.

Formální náležitosti

Formální požadavky na kvalifikační práce autor přesvědčivě splnil. Vybavil práci rozsáhlým poznámkovým aparátem, prameny cituje často a stejně jako své vlastní názory. Zejména ty svědčí o tom, že autor má hluboký vhled do zkoumané problematiky, a to včetně samotné právní úpravy, a to nejen té současné a že také skutečně ovládá metodologické postupy, které v úvodu práce uváděl. Práce je napsána přehledně, srozumitelně, bez překlepů a chyb a pokud se vůbec vyskytnou, pak v tak nepatrném množství, že si jich čtenář ani nevšimne.

Závěr

Práce je mimořádně kvalitní. Pokud jsem průběžně nějaké připomínky nebo pochybnosti k některým názorům, stanoviskům či hodnocením vyslovil, považuji je za připomínky zcela marginální. Závidím autorovi jeho optimismus, který přes svůj kritický přístup k současné

právní úpravě a k jejímu nejbližšímu vývoji, dokládá svým hodnocením hypotéz, které v úvodu své práce uvedl.

Protože, jak jsem již uvedl, práci považuji za vysoce nadstandardní, plně vyhovující požadavkům na tento druh prací, doporučuji ji v souladu s čl. 66 Pravidel pro organizaci studia na PFUK k obhajobě před příslušnou komisí pro obhajobu disertačních prací.

Otázka k obhajobě

Při obhajobě navrhuji kandidátovi pokusit se stručně vysvětlit?

- 1) Co mu zabránilo přiznat „zásadě nejvyšší hodnoty“ povahu jednoho ze základních principů dokonce nejen práva životního prostředí, ale práva vůbec ?
2. Jaké místo v hierarchii subjektů, které ve stavebním řízení mají povinnost chránit životní prostředí, zaujímá stavební úřad ?
3. Jaký je názor autora na institut dodatečného povolení stavby. S kladným rozhodnutím se v tomto řízení setkáváme mnohem častěji než s rozhodnutím záporným. Obvyklé odůvodnění zní, že odstraněním nepovolené stavby, zejména již stojící, by vznikla velká škoda. Takže v takových situacích se s rozhodnutím o odstranění stavby prakticky nesetkáváme. A stavebníci toho využívají, resp. zneužívají. Není škoda, která v případě, že se nepovolená stavba dodatečně schválí, škoda na právním vědomí občanů, kteří k takové stavbě přistupují s vědomím, že „jim to projde“, podstatně větší ? Neměla by to právní úprava řešit podstatně přísněji ?

V Brně 25.08.2019

Doc. JUDr. Ing. Milan Pekárek, CSc.